

ВІДГУК

**про дисертаційне дослідження Гоголь Марії Василівни
«Розвиток психофізичних якостей в учнів музичних шкіл засобами
фізичного виховання», подане на здобуття наукового ступеня кандидата наук
з фізичного виховання і спорту зі спеціальності 24.00.02 – фізична культура,
фізичне виховання різних груп населення**

Актуальність обраної теми дисертації. На сьогодні в теорії фізичного виховання школярів дійсно існує ряд проблемних питань, зокрема й та, яку досліджує автор. Передумовою для її вирішення є критичний рівень фізичного здоров'я учнівської молоді. Надто це стосується учнів музичних шкіл, чия рухова активність, як відомо, поза належною нормою.

Сучасна методика викладання фізичної культури учнів, як свідчить практика, малоефективна. Це спонукало автора звернути увагу на резерви позашкільного виховання, зокрема музичних шкіл. Додаткові уроки на розвиток спеціальних психофізичних якостей у даних учнів дають перспективні можливості покращити не тільки їхні музичні здібності, а й фізичне здоров'я. Саме останнє було предметом дослідження. Враховуючи зазначене, можна констатувати, що вибір теми дисертації Гоголь М. В. «Розвиток психофізичних якостей в учнів музичних шкіл засобами фізичного виховання» є актуальним і своєчасним.

Актуальність обраного дослідження підтверджується відповідністю його теми Зведеному плану науково-дослідної роботи у сфері фізичної культури і спорту на 2011-2015 рр. Міністерства освіти і науки України за напрямом «Теоретико-методичні та програмно-нормативні основи фізичного виховання учнів і студентів» (№ державної реєстрації 0107U000771) та планом науково-дослідної роботи факультету фізичного виховання і спорту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника на 2011-2015 рр. за темою «Теоретико-методичні основи позаурочних форм фізичного виховання дітей та учнівської молоді». Внесок дисертантки у виконання теми полягає в аналізі й узагальненні теоретичного та в обґрунтуванні дослідного матеріалу щодо

шляхів розвитку психофізичних якостей в учнів музичних шкіл (на прикладі школярів 8-9 років).

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації та їх достовірність. У дисертації адекватно її темі сформульовано мету, завдання, об'єкт і предмет дослідження, якісно проведено аналіз і узагальнення літературних джерел. Наукові положення, висновки і рекомендації переважно мають об'єктивний характер, оскільки належним чином обґрунтовані результатами досліджень. Запорукою достовірності отриманих висновків стало використання репрезентативного дослідного матеріалу із застосуванням сучасних методів дослідження: теоретичних, емпіричних, математико-статистичних.

За матеріалами дисертаційного дослідження опубліковано 11 наукових праць, з яких 6 у фахових виданнях України і одна – у фаховому виданні зарубіжної країни.

Наукова новизна одержаних результатів. Наукову цінність у дисертації Гоголь М. В. має обґрунтування комплексної програми розвитку психофізичних якостей учнів музичних шкіл засобами фізичного виховання, інтегрально поєднуючи музичне навчання та використання музично-прикладних фізичних вправ. Також уперше розроблено спеціальний розділ в експериментальній програмі щодо взаємодії сім'ї та музичної школи для залучення батьків до співпраці, що сприяє психофізичному вихованню дітей. Доповнено дані про вікову мотивацію дітей 8-9 років до занять фізичними вправами та музикою. Розширено уявлення про особливості розвитку психофізичних якостей (простої та складної зорово-моторної реакції, функціональної рухливості нервових процесів та сили нервової системи).

Практична значущість дисертаційної роботи Гоголь М. В. полягає в розробці змісту занять для розвитку психофізичних якостей учнів 8-9 років музичних шкіл і визначенні підходів до планування експериментальної програми. Отримані результати можуть бути використані в дослідженнях учнів

різних музичних спеціальностей, а також у системі післядипломної освіти вчителів музичних шкіл.

Поряд з позитивними аспектами дисертаційного дослідження Гоголь М. В. необхідно зупинитися на ряді недоліків як фактичного, так і дискусійного характеру.

1. Зміст висновків до розділів має надто стислий характер і неповною мірою відбиває їх результати. Особливо це стосується третього розділу.
2. У змісті дисертаційного дослідження є порушення алгоритму презентації матеріалу без урахування його значущості.
3. При вивченні фізичного розвитку школярів доцільно орієнтуватися не на окремі його показники, а на їх співвідношення, тобто на рівень фізичного розвитку. Саме такий підхід має ознаки новизни, бо дійсно пов'язаний з рівнем фізичного здоров'я тих, хто займається.
4. Для визначення взаємодії показників фізичного розвитку, фізичної підготовленості, музичних здібностей та психофізичних якостей учнів музичних шкіл краще використовувати не парну кореляцію, а канонічну як більш доцільний метод для вирішення подібних завдань.
5. У змісті другого загального висновку відсутня кількісна інформація.
6. До недоліків також слід віднести невідповідність оформлення таблиць належним вимогам та наявність орфографічних та стилістичних помилок (стор. 12, 61, 75, 82, 97, 103, 104).

Як загальний висновок можна констатувати, що автором дисертаційного дослідження здійснена значна за обсягом робота. Наукові та практичні результати цілком можна кваліфікувати як нове рішення актуального наукового завдання, що має значення для теорії та методики фізичного виховання.

Результати дослідження обговорені на наукових конференціях різного рівня, науково-методичних семінарах та заслуговують на практичне використання.

Зазначені вище недоліки не впливають на загальну позитивну оцінку. Тому вважаємо, що дисертаційне дослідження Гоголь М. В. на тему «Розвиток психофізичних якостей в учнів музичних шкіл засобами фізичного виховання» за актуальністю, змістом, обсягом і повнотою викладення основних результатів у публікаціях відповідає «Порядку присудження наукових ступенів і присвоєння вченого звання старшого наукового співробітника», затвердженому Постановою Кабінету Міністрів України від 24.07.2013 р № 567, а її автор заслуговує на присвоєння наукового ступеня кандидата наук з фізичного виховання і спорту зі спеціальності 24.00.02 – фізична культура, фізичне виховання різних груп населення.

Завідувач кафедри теорії
і методики фізичного виховання
Національного педагогічного університету
імені М. П. Драгоманова,
доктор педагогічних наук, професор

